

Αρχική σελίδα>Προσφυγή στη δικαιοσύνη>Ευρωπαϊκός δικαστικός άτλας στον τομέα των αστικών υποθέσεων>Βρυξέλλες Ι (αναδιτύπωση)
Βρυξέλλες Ι (αναδιτύπωση)

Πορτογαλία

Άρθρο 65 παράγραφος 3 - Πληροφορίες σχετικά με τον τρόπο προσδιορισμού, σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο, των αποτελεσμάτων των δικαστικών αποφάσεων που προβλέπονται στο άρθρο 65 παράγραφος 2 του κανονισμού.

Άνευ αντικειμένου

Άρθρο 74 - Περιγραφή των εθνικών κανόνων και διαδικασιών που αφορούν την εκτέλεση

Η **αναγκαστική εκτέλεση** αποτελεί διαδικασία την οποία κινεί ο δανειστής, ή επιστευδών, κατά του οφειλέτη, ή καθ' ου, με την οποία ο δανειστής ζητεί από το δικαστήριο την εκπλήρωση υποχρέωσης έναντί του. Η αναγκαστική εκτέλεση βασίζεται στην αρχή του ότι το δικαίωμα έχει προηγουμένως δηλωθεί ή αναγνωριστεί σε **εκτελεστό τίτλο** και αποσκοπεί στην υποχρεωτική εκτέλεση της υποχρέωσης με άσκηση της κρατικής εξουσίας. Ο **εκτελεστός τίτλος** βεβαιώνει τα νομικά γεγονότα που στοιχειοθετούν την αίτηση του επιστευδόντος και παρέχει τον βαθμό βεβαιότητας που απαιτείται για την επιβολή μέτρων εκτέλεσης κατά του καθ' ου. Σύμφωνα με τον Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, εκτελεστοί τίτλοι είναι οι ακόλουθοι:

α) Οι καταδικαστικές αποφάσεις: αποτελούν εκτελεστό τίτλο μόνο αφότου αποκτήσουν ισχύ δεδικασμένου, εκτός αν τυχόν ένδικο μέσο που ασκείται κατ' αυτών έχει απλώς μεταβιβαστικό αποτέλεσμα. Οι αποφάσεις του διαιτητικού δικαστηρίου είναι εκτελεστές όπως και οι αποφάσεις των τακτικών δικαστηρίων (άρθρο 47 του νόμου αριθ. 63/2011 της 14ης Δεκεμβρίου).

β) Τα έγγραφα που συντάχθηκαν ή επικυρώθηκαν από συμβολαιογράφο ή άλλο αρμόδιο φορέα ή επαγγελματία, με τα οποία δημιουργείται ή αναγνωρίζεται οποιαδήποτε υποχρέωση: Σ' αυτά περιλαμβάνονται τα δημόσια έγγραφα (έγγραφα που συντάσσονται σύμφωνα με τις νομικές διατυπώσεις από τις δημόσιες αρχές εντός των ορίων των αρμοδιοτήτων τους ή από συμβολαιογράφο ή άλλους δημόσιους λειτουργούς που περιβάλλονται από δημόσια πίστη εντός του πλαισίου των καθηκόντων που τους έχουν ανατεθεί) και τα επικυρωμένα έγγραφα (έγγραφα που συντάσσονται από ιδιώτες και στη συνέχεια βεβαιώνονται από αυτούς ενώπιον συμβολαιογράφου ή άλλου φορέα ή επαγγελματία).

γ) Οι χρεωστικοί τίτλοι, έστω και χειρόγραφοι, στο μέτρο που, εν προκειμένω, τα στοιχεία που συνιστούν την υποκείμενη σχέση περιέχονται στο ίδιο το έγγραφο ή αναφέρονται στην αίτηση εκτέλεσης: για παράδειγμα, επιστολή, γραμμάτιο και επιταγή

δ) Τα έγγραφα που καθίστανται εκτελεστά δυνάμει ειδικής διάταξης: για παράδειγμα, οι αιτήσεις για την έκδοση διαταγής που θα περιβάλλεται τον εκτελεστήριο τύπο (άρθρα 6 έως 8 του νομοθετικού διατάγματος αριθ. 32/2003 της 17ης Φεβρουαρίου 2003 και άρθρα 7 έως 21 του νομοθετικού διατάγματος αριθ. 269/98 της 1ης Σεπτεμβρίου 1998).

Για να είναι δυνατή η εκτέλεση επί απαίτησης, η απαίτηση πρέπει να είναι **βέβαιη** (να έχει διαπιστωθεί — *an debeat*), **απαιτητή** (να είναι ληξιπρόθεσμη ή το ληξιπρόθεσμο αυτής να εξαρτάται από απλή όχληση του οφειλέτη) και **εκκαθαρισμένη** (το ποσό αυτής να είναι προσδιορισμένο — *quantum debeat*). Ανάλογα με τον **σκοπό της εκτέλεσης** (καταβολή ορισμένου ποσού, παράδοση πράγματος και πράξη ή παράλειψη), προβλέπονται διάφορες **διαδικασίες**. Όταν ο νόμος προβλέπει τη μορφή **ειδικής διαδικασίας εκτέλεσης** (π.χ. διαδικασία εκτέλεσης σχετικά με υποχρεώσεις διατροφής), η διαδικασία που ακολουθείται έχει την οικεία μορφή· η **γενική διαδικασία** εφαρμόζεται για όλες τις περιπτώσεις στις οποίες δεν χωρεί ειδική διαδικασία. Η **γενική διαδικασία εκτέλεσης** μπορεί να είναι **συνοπτική** ή **τακτική**, ανάλογα με τον σκοπό της εκτέλεσης και το είδος του εκτελεστού τίτλου.

Αρμόδιες για την εκτέλεση αρχές είναι οι δικαστικοί επιμελητές και τα δικαστήρια (δικαστής και γραμματεία). Ο **δικαστικός επιμελητής** ενεργεί όλες τις πράξεις εκτέλεσης που δεν εμπίπτουν στις αρμοδιότητες της γραμματείας ή του δικαστή, όπως επιδόσεις, κοινοποιήσεις, δημοσιεύσεις, αναζήτηση σε βάσεις δεδομένων, κατασχέσεις και εγγραφή αυτών, εκκαθαρίσεις και πληρωμές. Ο **δικαστής** είναι αρμόδιος για τις διαδικαστικές πράξεις που καταρχήν εμπίπτουν στις αρμοδιότητές του ή που συγκρούονται με θεμελιώδη δικαιώματα των διαδίκων ή τρίτων. Η **γραμματεία** διασφαλίζει την πρόσφορη και ορθή διεξαγωγή της διαδικασίας εκτέλεσης.

Όσον αφορά τους **περιορισμούς στην εκτέλεση για σκοπούς προστασίας των οφειλετών**, θα πρέπει να σημειωθεί ότι η **κατάσχεση** αποτελεί συνθησικό μέτρο της διαδικασίας αναγκαστικής εκτέλεσης για την καταβολή ορισμένου ποσού, και συνίσταται σε δικαστική κατάσχεση των περιουσιακών στοιχείων του καθ' ου η εκτέλεση, με σκοπό την εκποίηση τους και την επακόλουθη ικανοποίηση της απαίτησης μέσω του προϊόντος της εν λόγω αναγκαστικής εκποίησης. Καταρχήν, όλα τα κατασχέσιμα περιουσιακά στοιχεία του οφειλέτη που, βάσει του ουσιαστικού δικαίου, αντιστοιχούν στην ανεξόφλητη οφειλή, υπόκεινται σε εκτέλεση. Ωστόσο ο νόμος εξαιρεί από την περιουσία του οφειλέτη, εν όλω ή εν μέρει, ορισμένα περιουσιακά στοιχεία ή δικαιώματα του οφειλέτη που υπόκεινται σε κατάσχεση ως **απολύτως ή σχετικώς ακατάσχετα** ή ως **πλήρως ή μερικώς ακατάσχετα**. Εκτός αυτού, η κατάσχεση πρέπει να περιορίζεται στα περιουσιακά στοιχεία τα οποία απαιτούνται για την πληρωμή της οφειλής και των προβλεπόμενων εξόδων εκτέλεσης.

Ο Κώδικας Πολιτικής Δικονομίας θεσπίζει **περιορισμούς στην εκτέλεση λόγω αποσβεστικών προθεσμιών και παραγραφής**, οι οποίοι αποτελούν τη βάση της ανακοπής της διαδικασίας εκτέλεσης, αλλά υπό την προϋπόθεση ότι η παραγραφή ή η αποσβεστική προθεσμία είναι μεταγενέστερες της ολοκλήρωσης της συζήτησης στο πλαίσιο της αναγνωριστικής αγωγής.

Κατά γενικό κανόνα, **υπόκεινται σε παραγραφή** τα δικαιώματα που μπορούν να διατεθούν ή τα δικαιώματα που δεν προσδιορίζονται από τον νόμο ως εξαιρούμενα από την παραγραφή, εφόσον αυτά δεν ασκηθούν εντός του νόμιμου χρόνου παραγραφής.

Το δικαστήριο δεν μπορεί να λάβει υπόψη αυτεπαγγέλτως την παραγραφή, οπότε πρέπει να την επικαλεστεί ο ενδιαφερόμενος, ο εκπρόσωπός του ή η εισαγγελία.

Με τη συμπλήρωση του χρόνου παραγραφής, ο δικαιούχος (οφειλέτης) μπορεί να αρνηθεί να συμμορφωθεί με την υποχρέωσή του ή να αντιταχθεί με οποιονδήποτε τρόπο στην άσκηση του παραγραφέντος δικαιώματος.

Η **συνήθης παραγραφή** είναι 20 έτη, αλλά προβλέπονται συντομότερες προθεσμίες. Η **παραγραφή υπόκειται σε διακοπή και σε αναστολή**. Η διαφορά μεταξύ της αναστολής και της διακοπής συνίσταται στο γεγονός ότι η αναστολή επέρχεται εκ του νόμου, ανεξάρτητα από τη βούληση του δανειστή, ενώ για τη διακοπή απαιτείται ενέργειά του.

Όσον αφορά τη **διάρκεια της διακοπής της παραγραφής**, εάν η διακοπή είναι αποτέλεσμα επίδοσης, κοινοποίησης ή άλλης αντίστοιχης ενέργειας ή καταφυγής σε διαιτησία, η νέα παραγραφή αρχίζει να τρέχει μόνο όταν η απόφαση με την οποία ολοκληρώνεται η διαδικασία καταστεί τελεσίδικη.

Με τη συμπλήρωση της παραγραφής, ο οικείος δικαιούχος μπορεί να αρνηθεί να συμμορφωθεί με την υποχρέωσή του ή να αντιταχθεί με οποιονδήποτε τρόπο στην άσκηση του παραγραφέντος δικαιώματος. Ωστόσο, ο οφειλέτης δεν μπορεί να ζητήσει την επιστροφή της παροχής που διενεργήθηκε αυθόρμητα στο πλαίσιο εκπλήρωσης προκαθορισμένης υποχρέωσης (επαναφορά των πραγμάτων στην πρότερη κατάσταση), ακόμα και αν η παροχή έγινε χωρίς γνώση της παραγραφής.

Όσον αφορά την **αντιπαξιμότητα της παραγραφής**, είναι δυνατή η επίκληση της παραγραφής από τους δανειστές και από τρίτους που έχουν έννομο συμφέρον ως προς τη διαπίστωσή της, ακόμη και αν ο οφειλέτης παραιτήθηκε από την παραγραφή. Σε περίπτωση παραίτησης, η παραγραφή μπορεί να χρησιμοποιηθεί από τους δανειστές μόνο εφόσον πληρούνται οι απαιτήσεις του αστικού δικαίου για αγωγή διάρρηξης (actio pauliana). Εάν ο οφειλέτης κληθεί να επικαλεστεί την παραγραφή και δεν την επικαλεστεί, το δεδικασμένο δεν θίγει το αναγνωρισμένο δικαίωμα των δανειστών του.

Όσον αφορά την **αποσβεστική προθεσμία**, όταν ένα δικαίωμα πρέπει να ασκηθεί εντός συγκεκριμένης προθεσμίας που τάσσεται είτε από τον νόμο είτε με βούληση των μερών, εφαρμόζονται οι κανόνες της αποσβεστικής προθεσμίας, εκτός και εάν ο νόμος αναφέρει ρητά την παραγραφή. Η απόσβεση αποτρέπεται μόνο με την ενέργεια, εντός της προθεσμίας που τάσσεται από είτε από τον νόμο είτε με δικαιοπραξία, της πράξης στην οποία ο νόμος ή σύμβαση αποδίδει αποτρεπτικό χαρακτήρα.

Η άσκηση αναγνωριστικής αγωγής ή η επίσπευση εκτέλεσης ανατρέπει την απόσβεση, χωρίς να χρειάζεται κλήτευση του οφειλέτη. Η αποσβεστική προθεσμία δεν αναστέλλεται ούτε διακόπτεται, εκτός από στις περιπτώσεις που προβλέπονται από τον νόμο και, σε περίπτωση που ο νόμος δεν καθορίζει άλλη ημερομηνία, αρχίζει να τρέχει από τη στιγμή είναι δυνατή η νόμιμη άσκηση του δικαιώματος. Η αποσβεστική προθεσμία λαμβάνεται αυτεπαγγέλτως από το δικαστήριο και να γίνει επίκλησή της σε οποιοδήποτε στάδιο της διαδικασίας εφόσον άπτεται δικαιωμάτων που δεν μπορούν να διατεθούν. Εφόσον αφορά δικαιώματα που μπορούν να διατεθούν και με βάση τα οποία κινείται διαδικασία εκτέλεσης, η αποσβεστική προθεσμία αντιτάσσεται από το πρόσωπο που επωφελείται απ' αυτήν (καταρχήν ο οφειλέτης / καθ' ου η εκτέλεση).

Για περισσότερες και λεπτομερέστερες πληροφορίες, μπορείτε να συμβουλευτείτε τη σελίδα [Διαδικασίες για την εφαρμογή δικαστικών αποφάσεων — Πορτογαλία](#).

Άρθρο 75 στοιχείο α) — Ονόματα και στοιχεία επικοινωνίας των δικαστηρίων στα οποία πρέπει να υποβάλλονται οι αιτήσεις σύμφωνα με το άρθρο 36 παράγραφος 2, το άρθρο 45 παράγραφος 4 και το άρθρο 47 παράγραφος 1

Τα δικαστήρια που είναι αρμόδια να λαμβάνουν τις αιτήσεις και να εκδίδουν τις αποφάσεις του άρθρου 36 παράγραφος 2, του άρθρου 45 παράγραφος 4 και του άρθρου 47 παράγραφος 1 είναι τα ακόλουθα:

- το κεντρικό πολιτικό τμήμα (juízo central cível) του αρμόδιου περιφερειακού πρωτοδικείου (tribunal de comarca), εάν υπάρχει· ή
- το τοπικό πολιτικό τμήμα (juízo local cível) και, εάν δεν υπάρχει, το τοπικό τμήμα γενικής αρμοδιότητας (juízo local de competência genérica) του αρμόδιου περιφερειακού πρωτοδικείου.

Άρθρο 75 στοιχείο β) — Ονόματα και στοιχεία επικοινωνίας των δικαστηρίων στα οποία πρέπει να ασκηθεί ένδικο μέσο κατά της απόφασης που εκδίδεται σχετικά με αίτηση για άρνηση εκτέλεσης δυνάμει του άρθρου 49 παράγραφος 2

Το ένδικο μέσο κατά της απόφασης που εκδίδεται σχετικά με αίτηση για άρνηση εκτέλεσης δυνάμει του άρθρου 49 παράγραφος 2 υποβάλλεται ενώπιον του εφετείου.

Άρθρο 75 στοιχείο γ) — Ονόματα και στοιχεία επικοινωνίας των δικαστηρίων στα οποία μπορεί να ασκηθεί οποιοδήποτε περαιτέρω ένδικο μέσο δυνάμει του άρθρου 50

Το δικαστήριο ενώπιον του οποίου μπορεί να ασκηθεί περαιτέρω ένδικο μέσο είναι το **Ανώτατο Δικαστήριο** (Supremo Tribunal de Justiça).

Άρθρο 75 στοιχείο δ) — Γλώσσες που γίνονται δεκτές για τη μετάφραση των βεβαιώσεων που αφορούν δικαστικές αποφάσεις, δημόσια έγγραφα και δικαστικούς συμβιβασμούς

Άνευ αντικειμένου. Γίνονται δεκτά μόνο τα πορτογαλικά.

Άρθρο 76 παράγραφος 1 στοιχείο α) — Κανόνες περί δικαιοδοσίας των άρθρων 5 παράγραφος 2 και 6 παράγραφος 2 του κανονισμού

Οι εθνικοί κανόνες περί δικαιοδοσίας του άρθρου 5 παράγραφος 2 και του άρθρου 6 παράγραφος 2 είναι οι ακόλουθοι:

- **το άρθρο 63 παράγραφος 1 του κώδικα πολιτικής δικονομίας**, το οποίο προβλέπει την εξωεδαφική δικαιοδοσία των δικαστηρίων, ιδίως του δικαστηρίου της έδρας του υποκαταστήματος, του πρακτορείου, της θυγατρικής, της αντιπροσωπείας ή του εκπροσώπου (εάν η εν λόγω έδρα βρίσκεται στην Πορτογαλία) σε περιπτώσεις όπου ζητείται η επίδοση στα κεντρικά γραφεία (εάν αυτά βρίσκονται στην αλλοδαπή)· και
- **το άρθρο 10 του κώδικα εργατικής δικονομίας** (Código de Processo do Trabalho), που προβλέπει την εξωεδαφική δικαιοδοσία των δικαστηρίων, ιδίως του δικαστηρίου του τόπου κατοικίας του ενάγοντος σε αγωγές που απορρέουν από σύμβαση εργασίας και κινούνται κατά του εργοδότη από τον εργαζόμενο.

Άρθρο 76 παράγραφος 1 στοιχείο β) — Κανόνες σχετικά με την ανακοίνωση δίκης προς τρίτον που αναφέρεται στο άρθρο 65 του κανονισμού

Άνευ αντικειμένου.

Άρθρο 76 παράγραφος 1 στοιχείο γ) — Συμβάσεις που προβλέπονται στο άρθρο 69 του κανονισμού

Σύμβαση μεταξύ της Δημοκρατίας της Τσεχοσλοβακίας και της Πορτογαλίας για την αναγνώριση και εκτέλεση των δικαστικών αποφάσεων, που υπογράφηκε στη Λισαβόνα στις 23 Νοεμβρίου 1927.

Τελευταία επικαιροποίηση: 07/04/2024

Την έκδοση αυτής της σελίδας στην εθνική γλώσσα διαχειρίζεται το εκάστοτε κράτος μέλος. Οι μεταφράσεις έχουν γίνει από την αρμόδια υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι τυχόν αλλαγές που επιφέρει η αρμόδια εθνική αρχή στο πρωτότυπο ενδέχεται να μην έχουν περιληφθεί ακόμα στις μεταφράσεις. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δεν αναλαμβάνει καμία ευθύνη όσον αφορά τις πληροφορίες ή τα στοιχεία που περιλαμβάνονται ή για τα οποία γίνεται λόγος στο παρόν έγγραφο. Βλ. την ανακοίνωση νομικού περιεχομένου για τους κανόνες πνευματικής ιδιοκτησίας που ισχύουν στο κράτος μέλος που είναι αρμόδιο για την παρούσα σελίδα.